

15/02/2019

Severitat i impulsivitat, predictors de resposta terapèutica en trastorn de joc

El fàcil accés a noves i múltiples plataformes (com Internet) ha contribuït a un increment de la freqüència de joves adolescents amb addicció al joc, la qual pot associar-se amb altres condicions clíniques a mesura que va evolucionant. De fet, la impulsivitat és un tret de la personalitat que s'hi troba molt relacionat. En aquest estudi, s'ha valorat la capacitat predictiva de la severitat del trastorn de joc i les diferents dimensions de la impulsivitat durant intervenció i seguiment posterior. Els resultats indiquen la importància de la impulsivitat en la intervenció psicoterapèutica a curt i llarg termini.

La prevalença del trastorn de joc està assolint índexs elevats en els països desenvolupats, amb valors entre el 1.4% i el 1.7% en mostres representatives de la població general. Encara que l'edat legal per jugar amb apostes se situa en els 18 anys, cada vegada és major la freqüència de joves adolescents que s'inicien en aquest tipus de conductes, en gran mesura com a conseqüència de la proliferació i el fàcil accés a un gran nombre de plataformes (moltes d'elles operen a través de la xarxa Internet). Les unitats i centres assistencials especialitzats en aquesta addicció de comportament alerten d'aquesta preocupant situació i adverteixen de pacients que

presenten problemes importants a edats molt primerenques (abans de la majoria d'edat).

El trastorn de joc es caracteritza per una pauta repetitiva i persistent de comportaments relacionats amb el joc. Els pacients informen d'un important deteriorament derivat d'aquestes conductes en tots els àmbits de funcionament (personal, familiar, laboral, social i fins i tot econòmic), i malgrat tot, són incapaços de controlar la necessitat de jugar i les conseqüències que aquesta exigència els provoca (com preocupacions recurrents, fracàs en els intents d'autocontrol o elevada inquietud i irritabilitat quan s'intenta interrompre el joc). Amb l'evolució del trastorn de joc apareixen altres nombroses condicions clíniques concurrents, com problemes de l'estat d'ànim, ansietat, abús d'alcohol i consum de drogues il·legals.

L'elevada impulsivitat és un tret de la personalitat estretament relacionat amb l'etiopatogènia del trastorn de joc (que actualment es classifica dins d'un grup de condicions clíniques denominades "trastorns del control d'impulsos"). Les persones altament impulsives tendeixen a reaccionar de forma precipitada, mostren escassa reflexió prèvia, acostumen a desatendre les conseqüències derivades dels seus propis actes, solen presentar baixa tolerància a la frustració i expressen dificultats per gestionar l'estrès. Aquest patró incrementa el risc que aparegui el trastorn de joc, i afecta de forma rellevant la seva evolució.

Encara que es coneix la implicació de la impulsivitat i de la severitat de la conducta de joc en els resultats immediats de la intervenció en trastorn de joc, es desconeix com poden afectar de forma simultània les dues variables en l'evolució postterapèutica a llarg termini. Un estudi realitzat sota la direcció de la Doctora Susana Jiménez-Múrcia (Servei de Psiquiatria de l'Hospital Universitari de Bellvitge) i la direcció estadística de la Dra. Roser Granero-Pérez (Departament de Psicobiologia i Metodologia, UAB) valora la capacitat predictiva de la gravetat del trastorn de joc i de diferents dimensions de la impulsivitat durant la intervenció i durant el seguiment posterior fins als 24 mesos. La mostra va incloure $n = 389$ homes adults, i la intervenció realitzada va consistir en teràpia cognitiva conductual grupal (16 sessions en total, de caràcter setmanal). Entre els principals resultats destaca que:

- a) quan es controlen els nivells d'impulsivitat, la severitat del trastorn de joc a l'inici de la intervenció no és predictiva d'eficiència terapèutica;
- b) un patró d'impulsivitat caracteritzat per alta urgència negativa (tendència a actuar precipitadament en presència d'emocions negatives) s'associa amb major risc de recaigudes, especialment durant la fase de la intervenció;
- i c) un patró d'impulsivitat caracteritzat per alts nivells en recerca de sensacions (tendència a participar en activitat noves, excitants o perilloses) i baixos nivells en perseverança (incapacitat per mantenir la implicació en tasques llargues, tedioses o complexes) s'associa amb major risc d'abandonament durant la intervenció i en el seguiment posterior.

Els resultats d'aquest estudi tenen rellevància en l'àmbit de la intervenció en pacients amb trastorn de joc, ja que alerten de l'important paper de les diferents dimensions de la impulsivitat (tant en els resultats immediats de la intervenció psicoterapèutica com en l'efectivitat a llarg termini).

Roser Granero Pérez

Departament de Psicobiologia i Metodologia

Universitat Autònoma de Barcelona

Roser.Granero@uab.cat

Referències ▼

[View low-bandwidth version](#)